

ROMANIA

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

USR.

ÎNTREBARE

Către: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor - în atenția conducerii Institutului Național de Hidrologie și Gospodărirea Apelor

De către: Allen Coliban, deputat în Parlamentul României

Obiectul Întrebării: Solicitare studiu hidrologic actualizat privind debitul râului Bâsca Mare, în contextul Amenajării Hidroenergetice Surduc-Siriu

Stimate Domnule Director,

În contextul dezbaterii publice privind oportunitatea finalizării Amenajării Hidroenergetice (AHE) Surduc-Siriu, vă adresez prezenta solicitare pentru realizarea unui studiu hidrologic actualizat privind râul Bâsca Mare, în amonte de barajul Surduc.

I. Contextul solicitării

AHE Surduc-Siriu este un proiect inițiat în 1981, care prevede, în varianta actuală (după abandonarea trepteii Cireșu), realizarea centralei hidroelectrice Nehoiașu II, cu o putere instalată de 55 MW și o producție estimată de 150 GWh/an.¹ Debitul instalat al aducțiunii Surduc-Nehoiașu este de 40 m³/s.

Dimensionarea proiectului s-a realizat pe baza datelor hidrologice din anii 1970-1980. În ultimii 45 de ani, însă, regimul hidrologic al râurilor carpatice a suferit modificări semnificative sub

¹ Conform notei de fundamentare Hidroelectrică, AGA 22.01.2024, punct 3. Disponibil la:
https://cdn.hidroelectrica.ro/cdn/aga/2024/22_01/ro/h2o_ro_agea_punctul3_nota_fundamentare_20.12.2023.pdf

efectul schimbărilor climatice.² Studiile academice recente confirmă tendințe descendente ale debitelor în sezonul cald pentru râurile din Carpații României.³

Conform datelor publice disponibile, debitul mediu multianual al Bâscăi Mari la stația Comandău este de 2,27 m³/s, iar la Varlaam de 7,15 m³/s.⁴ Media pe ultimii 30 de ani, conform INHGA, este de 5,10 m³/s. Aceste valori sunt cu un ordin de mărime sub debitul instalat al turbinei (40 m³/s).

Totodată, specialiștii au semnalat public că proiectul este „cvasi nefuncțional” din punct de vedere hidrologic, debitele actuale fiind insuficiente pentru funcționarea turbinei Francis de 55 MW.⁵ O turbină Francis funcționează eficient între 40% și 105% din debitul nominal, ceea ce înseamnă un debit minim de ~16 m³/s.⁶

II. Obiectul solicitării

Solicit INHGA realizarea unui studiu hidrologic actualizat care să răspundă următoarelor întrebări:

1. **Care este debitul mediu lunar al râului Bâsca Mare la secțiunea barajului Surduc, pe baza măsurărilor din ultimii 15 ani (2011–2025)?** Solicit date defalcate pe fiecare lună calendaristică, cu valori medii, minime și maxime.
2. **Câte zile/luni pe an debitul natural al Bâscăi Mari la secțiunea de captare depășește pragul de 16 m³/s** (debitul minim tehnic de funcționare al unei turbine Francis la 40% din debitul nominal de 40 m³/s)?
3. **Care este tendința evoluției debitelor Bâscăi Mari în ultimii 30 de ani?** Există o tendință descendentă semnificativă statistic? Dacă da, care este rata medie anuală de scădere?
4. **Care este debitul mediu multianual actualizat (calculat pe ultimii 15 ani), comparativ cu cel utilizat în proiectul original (anii 1970–1980)?**
5. **Pe baza scenariilor IPCC (RCP 4.5 și RCP 8.5), care este prognoza debitului Bâscăi Mari pentru orizontul 2030–2050?**
6. **Ce producție anuală de energie electrică (GWh) este realistă pentru CHE Nehoiașu II (55 MW, debit instalat 40 m³/s, turbină Francis), în condițiile hidrologice**

² Hydrological Impacts of Climate Changes in Romania, Springer, 2019.
https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-22320-5_10

³ Climate Changes and Effects on River Flow in The Romanian Carpathians, ResearchGate, 2018.

⁴ Date stație hidrometrică Comandău pe Bâsca Mare. Sursa: debateri publice Europa Liberă, 2025.

<https://romania.europalibera.org/a/dezbateri-baraj-raul-basca-mare-secare-buzau-localnici/33342997.html>

⁵ Proiect din perioada comunistă, barajul de la Surduc este considerat nefezabil din cauza debitului scăzut – buzau.net, 2025.

⁶ Turbinele Francis au un domeniu de funcționare cuprins între ~40% și 105% din debitul nominal. Sub 40%, apar vibrații, cavitație și instabilitate. Sursa: ScienceDirect, Francis Turbines overview.

actuale și ținând cont de necesitatea menținerii unui debit ecologic în albia Bâscăi Mari? Vă rog să comparați această estimare cu cifra de 150 GWh/an utilizată în documentația proiectului.

7. Ce impact ar avea captarea debitului prin aducțiunea Surduc-Nehoiășu (capacitate 40 m³/s) asupra debitului rezidual al Bâscăi Mari pe cei ~40 km dintre baraj și restituție? Este asigurat un debit ecologic suficient pentru menținerea habitatelor acvatice (păstrăv autohton, vidră)?

III. Justificarea solicitării

Studiul solicitat este esențial pentru fundamentarea deciziei publice privind continuarea sau oprirea investiției la AHE Surduc-Siriu. Costul rămas al investiției este estimat la aproximativ 100 milioane EUR. O decizie bazată pe date hidrologice din anii 1970–1980, fără actualizare în contextul schimbărilor climatice, expune statul român și Hidroelectrica la riscul de a finaliza o centrală care nu va funcționa la parametrii proiectați.

Solicit ca studiul să fie realizat de INHGA în calitate de autoritate națională în domeniul hidrologiei, independent de Hidroelectrica (titularul proiectului), pentru a asigura obiectivitatea concluziilor.

Solicit ca răspunsul să fie transmis:

- În format scris, pe circuitul clasic parlamentar privind întrebările și interpelările
- În format scris, pe adresa de email allen.coliban@cdep.ro

În așteptarea răspunsului dumneavoastră, vă asigur de întreaga mea considerație.

Cu respect,
Allen Coliban
Deputat în Parlamentul României